

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2697/2019
07.11.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2319/18 од 22.05.2019. године, у седници одржаној 07.11.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2319/18 од 22.05.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2319/18 од 22.05.2019. године и предмет враћа том суду на поновно одлучивање о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани П1 351/17 од 05.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П1 351/17 од 05.02.2018. године, у првом ставу изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му, на име трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла, исплати новчане износе са законском затезном каматом ближе наведене у садржају овог става. У другом ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.444,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2319/18 од 22.05.2019. године, у првом ставу изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. У другом ставу изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд налази да су због постојања потребе уједначавања судске праксе, испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 ... 87/18), за одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној, с обзиром да је правни став изражен у побијаној одлуци, о праву тужиоца на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, супротан правном схватању израженој у правноснажним одлукама и одлукама Врховног касационог суда у предметима са чињеничним стањем и тужбеним захтевом као у овој правној ствари, на основу чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радник туженог у Министарству унутрашњих послова, Полицијске управе у ..., распоређен на пословима полицијског службеника, а рад је обављао у Полицијској станици У спорном периоду тужена није исплатила тужиоцу трошкове превоза за долазак на посао из ..., где живи, у ..., где обавља рад и обратно. Тужилац се није писменим путем обраћао старешини органа ради остваривања права на накнаду трошкова превоза, нити је у вези остваривања права на трошкове превоза, тужена донела решење.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили захтев тужиоца, сматрајући да суд није овлашћен да одлучује о том праву као о претходном питању, јер о праву запосленог у државном органу на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада одлучује надлежни старешина органа код кога је тужилац у радном односу. Исцрпљеност претходне заштите, која је у овом случају изостала, основна је претпоставка за остваривање тог права у судском поступку.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Чланом 118. став1. тачка 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз, који се сходно примењује на полицијске службенике према члану 169. Закона о полицији („Сл. гласник РС“, бр. 101/05).

Чланом 13. Закона о државним службеницима („Сл. гласник РС“, бр. 79/05 ... 104/09) прописано је да државни службеник има право на плату, накнаду и друга примања према закону којим се уређују плате у државним органима.

Чланом 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 62/06 ... 99/10), прописано је да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, док је ставом 2. истог члана прописано да услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују се Уредбом Владе.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 98/07), прописано је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак

са рада, док је висина трошкова регулисана одредбом члана 3. Уредбе, тако што је одређено да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда погрешан је закључак да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза зато што није доставио доказе да се туженој обратио са захтевом за накнаду трошкова превоза, јер ово право запосленог није условљено подношењем захтева и доказивањем да је о захтеву одлучено или доказивањем да је запослени стварно сносио ове трошкове (достављање карата). Наиме, право на накнаду трошкова превоза засновано је на непосредној примени одредбе члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, којима није прописана обавеза запосленог да за остваривање законског права на накнаду трошкова превоза - руководиоцу подноси посебан захтев. То значи да је право запосленог на накнаду трошкова превоза засновано на непосредној примени наведеног закона и подзаконског акта, при чему руководиоци органа имају дискреционо овлашћење да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно или да им ове трошкове исплаћују без доношења таквих решења, због чега постојање или изостанак решења о признавању овог права није од утицаја на обавезу тужене да запосленима исплаћује трошкове превоза.

Из изнетих разлога је Врховни касациони суд на основу овлашћења из члана 416. став 2. ЗПП укинуо побијану другостепену пресуду и одлучио као у изреци.

У поновном поступку, другостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и одлучујући о жалби тужиоца отклонити наведене недостатке и донети закониту и правилну одлуку.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић